

afrau de *Malavesina*.

Raons, doncs, per inclinar-nos per (C) i sobretot la raó fonètica de la quasi unanimitat de les mencions antigues. No hi ha dubte, doncs que aquesta etimologia és la més cohonestable fonèticament i la més compatible amb les mencions medievals. D'altra banda, també és cert, que deixa escrúpols en altres aspectes. ULICETA 'brugueres' és bona base llatina, amb *CE > ze* i hi ha col·le. *Uceda(s)* en la toponímia castellana (*DECH* v, 718a14); que una formació -CIARIA no hauria donat -z- sonora, no és objecció forta perquè els collectius en -eda cedeixen al sufix -era en cat. dial., i en el lleonès mateix tenim *uzeira* (718 a10): tal com a Rbg. *roureda*, *olmeda* han cedit a *rouretera*, *olmera*, tindrem *useda* → -usera ací i en el Maestrat.

Realment hi ha un NL que aporta un reforç molt valuós a aquesta etim.: en el te. de Durro, una partida de camps, porta el nom de *Barrutzedes* (XVII, 157): com que això cau damunt mateix de *Barruera*, i aquest i el de Durro són termes limítrofs, podem mirar-ho com un mer duplicat extensiu del nom de *Barruera*: la gent de Durro (poble més alt —toponímia més arcaica) haurien conservat el nom de *Barruera* en una fase fonètica més antiga.¹

Duplicat important en el nostre problema etimològic, perquè en el fons és com si, en plural, diguéssim 'les terres barrueres', 'terres immediates al terme de *Barruera*': on veiem prova que el nom de *Barruera* havia tingut el sufix -ETA, dels collectius de noms de planta, ço que reforça el testimoni del radical *Barruzede* de les mencions antigues. En definitiva seria, doncs, VALLIS (DE) ULICETA > *var(d)urzera* > *barruzera* > *Barruera*. Es pot desestimar l'escrúpol de la desaparició de -z- recolzada darrera -l-, car tenint present la gran fluctuació que hi ha hagut entre *desena* i *deena*, *fusell* i *fuell*, *llosera* i *lloera* això no priva de presentar-ho com bo; o, si es vol, parlem d'ultracorrecció, puix que Rbg. és el país on els collectius en -osa es redueixen a -oa/-ua (veg. *Argestues*, *Bedoga*; i veg. supra *Balluera*).

En conclusió l'etim. (C) és la més defensable des del punt de vista fonètic, i la més fundada en les nombroses mencions antigues. Només les moltes explicacions especials que hi hem hagut de fer priven de donar-la sense reserves.

Encara s'hi podia combinar un altre supòsit, però com a menys fundat, no hi insistiré: que en el nom de *Barruera* s'haguessin confós dos noms de lloc de paratges veïns o del mateix paratge, *Varurzera* (vall de ULICES, vall bruguera) i *Barruzeda* *VERRUCĒTA 'bosquets d'arços', que superposant-se en *Barru-zera*, evolucionarien ja normalment en *Barruera*. Potser hi ha per aquí la solució d'aquest trenca-closques, *Cruix philologorum*; a desgrat del caràcter ben hipotètic de *VERRUCĒTA basat en el nom d'una altra pda. entre Durro i *Barruera* que detallo en la nota (1).

¹ Aquí tenim -tz- mantinguda (com en la menció de 1180), cf. *E.T.C.* I, 129 *SATIONEM* > *La Setzon*, i *Xidetzedes* a Durro mateix = cast. *cerecedes* 'cire-

rars'. Jo havia pensat que *Barrutzedes* vingués d'un *VERRUCĒTA, que no es fundaria més que en l'aran. *barrugues* 'fruiteta' de l'arç, però ara en dubto molt perquè un nom figurat romànic del fruitet, no dóna gaire base per postular un col·le. llatí en -CĒTA, i amb la palatització *CE > ze* de data arcaica.

BARRUFA

Barrufell, *Barrufet*, *Barrufo*, *Barrufau*, com a antroponímics, queden per al volum final (cf. *DECat*, s. v. *borrufa*, *brufada*). Amb ells deu anar el NL *Barrufa* dels afores de Girona (cap a Montjuïc, *GGC* p. 559 a. 1814), ja documentat el 1135 (*BABL* IV, 186).

Barrufel, V. *Rafeques* *Barrufemes*, V. *Barrufemes*

BARRULLA, -ULLES, -ULL

Un lloc *Barrulla* te. *Terrassa*, en doc. de 1034 i en algun d'anterior (*BABL* VII, 487). *Barrulles*, ermita prop de Capafonts (Iglésies-Santasus., *Guia Munta. Prades*, 251. Pou de *Barrulles* te. *Catí* (XXVIII, 102.1). Caseta del *Barrullet* entre Vandellòs i L'Ametlla (Igl.-Santas., *Guia* II, 99).

D'altra banda hi ha formes amb vocal Bo-: *Les Borrulles* te. *Ballestar* (Morella, XXVII, 125.4). *Borrulla* te. *La Vansa* (XXXVIII, 35.15). *El Borrull* te. *St. Mateu Maestrat* (XXVIII, 128.13). *Borrull* pda. te. *Vilafranca Pen.* prop Mas de l'Alzina en capbreus de 1422 i c. 1690. *Borrull* cognom (a *Albarca*, *Montsant*, XII, 38. 2); *AlcM* el troba en 17 pobles val. o de l'Ebre, i en cinc del Principat, *Borrull* en vuit del Principat.

Encara que entre les localitats la major part són en territori de top. més o menys arabitzada, hi ha l'excepció de *Terrassa* i de *La Vansa*; i per més que es podria pensar en un compost de l'àrab *barr* 'terreny forà', no es veuria explicació de la resta. Crec que es tracta del ll. VERRŪCŪLA que no solament està ben documentat en el sentit de 'berruga petita', sinó també en *Arnobi* (S. III d.C.) en el de 'turonet, petit altell'. I ha deixat molta descendència en parlars del Nord d'Itàlia, Toscana i Grisons, en les accs. 'bony', 'butllofa', 'pústula' etc. (*REW* núm. 9241, lín. 7-11). Es tracta d'una comparació metonímica com la de *berruquell* 'turonet' (que m'és ben conegut del Maresme) o *bony* 'puig' a Andorra i a Pallars.

No és inversemblant, però, que s'hi sumés un NP afro-aràbic en (A)bu- tenint en compte la forta proporció que hi tenen els NLL de la zona de top. aràbiga i els NPP d'aquesta zona: *Burrulli Pellicerii* (en genitiu, a. 1147) (*Cart. Poblet*, p. 173), *Stephano Burrulli* 1209 (*Cart. St. Cugat* III, 397), «*Petri Burrulli de Maiorica*» a. 1344 (*BABL* v, 294), *G. Borrull Bna.* 1390 (*RLR* XII, 130), *Borulles* cognom a la *Secuita* a. 1710; carrer de *Borrull* a la ciutat de València (*MGa-dea*, T. Xè I, 393); *Barrulla* encara que persona cita-